

AlternEd

Альтернативна освіта
для ініціатив соціальних змін
на місцевому рівні

Зміст

I. ВСТУП. Проект AlternEd: чому він виник і які актуальні завдання вирішував.	2
II. ШКОЛА ЛОКАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ.	
Усі на МАЙДАН...чик! Жителі мікрорайону Ревівка спробували згуртуватися і діяти.	3
Кіноклуб, або перегляд фільмів допомагає розвивати медіакультуру.	7
Проект «Революція гідності: спогади очевидців» збирав історії Майдану.	9
Молоді музиканти: навчаємо інших не тільки музиці, а й умінню йти до мети.	11
Вуличний хенд-мейд: в'язальниці побували в ролі стріт-дизайнерів та волонтерів.	14
Комсомольськ: перший крок, щоб стати веломістом.	17
«Освічене дозвілля» – проект для людей із особливими потребами.	19
Дебати: молодь вчиться відстоювати свою точку зору.	22
Літературний рух для дій.	24
Клуб суспільного діалогу: від обговорення до змін.	26
III. ВУЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ – відкриті лекції на актуальні теми.	28

Вступ

Українці мріють про утвердження демократії у своїй країні. Суспільство прагне змін, воно вимагає реформ, очищення уряду, прозорих бюджетів та інших демократичних інструментів. Разом з тим громадські активісти та ініціативні громадяни роблять висновок, що ці зміни неможливі без опосередкованого впливу та співучасті самих громадян.

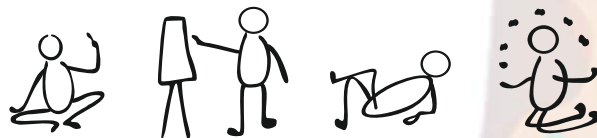
«Що особисто Я можу зробити? ЯК почати і ЩО можливо змінити у нашому місті (селі)?» – із цих запитань розпочинаються зміни, із маленьких кроків на шляху до великої мети. І, коли приходить усвідомлення необхідності змін, то виникає потреба у нових знаннях, у підтримці одностудців, у допомозі фахівців тощо. Проект Alterned і мав на меті надати необхідні знання та компетенції ініціативним громадянам, навчити їх самоорганізації та залучити до соціальної активності.

Alterned – проект неформального навчання, розроблений Громадським об'єднанням «Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб», стартував у червні 2014 року. Умовно він мав кілька напрямків:

- «Школа локальної активності» – навчання лідерству, розробці та реалізації громадських проєктів;
- супровід міні-проєктів, ініційованих активістами у своїх громадах задля локальних змін;
- «Вуличний університет» – цикл відкритих лекцій від

відомих в Україні експертів на важливі для громади теми. Загалом Alterned працював у трьох містах: Кременчук, Комсомольськ та Світловодськ. Учасниками стали ініціативні представники громад, лідери думок та дій, хто шукає можливості здобути компетенції для реалізації у суспільстві, а також люди, мотивовані до самоосвіти, саморозвитку та громадської діяльності. Організатори Alterned прагнули через неформальне навчання та супровід підготувати ініціативних людей та стихійні групи за інтересами до самостійної діяльності.

Результатом Alterned стали 10 міні-проєктів, що були розроблені та реалізовані учасниками за експертного супроводу КІПЦ «Європейський клуб» та фінансової підтримки Європейського Фонду за демократію. Крім цього, успішно відбулася апробація та впровадження програми неформальної освіти – Вуличний університет. На думку організаторів та учасників, реалізація програм, подібних до Alterned, є дієвим інструментом активізації громад та окремих її представників з метою генерації та підтримки соціальних змін.

Усі на майдан!...чик

Жителі мікрорайону Реївка об'єдналися у Добровільну громадську ініціативу «Хороші сусіди», яка реалізувала проект активізації місцевої громади та облаштувала місце для дозвілля – спортивний і дитячий майданчик. Проект було спрямовано на вирішення проблеми незадовільної якості життя мешканців мікрорайону Реївка міста Кременчука, це приблизно дві з половиною тисячі мешканців або 750 дворів (2% від загальної чисельності городян). У результаті проект охопив близько 280 осіб (учасників, прихильників і партнерів проекту), основний актив проекту склав 24 особи.

Співорганізатор проекту, житель мікрорайону Роман Каць написав історію успіху.

- Ми живемо в приватному секторі на околиці великого промислового міста і маємо такі ж проблеми, як і жителі периферій мегаполісів: бідність, пияцтво, дефіцит належного врядування і грамотних громадських лідерів, відсутність освітлення на вулицях, зруйновані дороги, стихійні звалища, відсутність умов для заняття спортом, культурно-масових заходів, громадських зібрань.

За останні 20 років через зміни в економіці та інтенсивну забудову приватного сектору Кременчука з території Реївки зникла майже вся інфраструктура для проведення культурно-просвітницьких заходів, неформальної освіти, занять спортом і фізкультурою: 1 клуб з кінозалом і бібліотекою, 5 футбольних полів, 1 спортивний майданчик і 4 пляжі. Традиція громадських зустрічей і взаємодії для вирішення спільних проблем взагалі відсутня.

Таким чином, станом на кінець 2014 року мешканці Реївки не мали доступу до умов, що дозволяють підтримувати здоровий, змістовний, цікавий спосіб життя, а також до умов, що забезпечують підвищення соціальної активності населення. Паралельно з цим опитування

мешканців, яке проводилось представниками ДП «Хороші сусіди» влітку 2014 року, показало, що з боку громади існує запит на якісні, доступні по вартості і території умови для занять спортом, для дозвілля, проведення культурно-просвітницьких заходів. Також опитування показало, що значною проблемою в громадах є пияцтво, особливо серед молоді.

На фоні трагічних подій Майдану і пробудження громадського духу в Україні, прийшло усвідомлення, що ми – не периферійні люди. Улітку 2014 року кілька активних мешканців Реївки самоорганізувалися у добровільну громадську ініціативу «Хороші сусіди». Восени до нас

приєдналися деякі члени громадської організації «Ангел».

Свою діяльність ми реалізуємо у трьох основних напрямках:

- Інформування громади, партнерів, потенційних партнерів – для цього створено групи «Хорошие соседи» в соціальних мережах «ВКонтакте», «Фейсбук», «Однокласники», друкуються і поширюються листівки «Хороші сусіди».
- Проведення громадських зустрічей для обговорення і планування, вивчення думок сусідів, однодумців і опонентів. Під час зустрічей ми вивчаємо також проблеми і потреби людей, напрацьовуємо шляхи їх вирішення, обговорюємо потрібні ресурси.
- Робота – ми працюємо безкоштовно. Робота проходить у вигляді толок (суботників), громадсько-культурних і просвітницьких заходів.

Ми вивчаємо успішний досвід інших громад України і європейських держав з «оживлення» (анімації) громад, застосовуємо його на практиці. Для обговорення наших проблем і пошуку шляхів їх вирішення свої громадські зібрання ми проводимо по домівках і в гаражах однодумців, на вулицях, в офісах партнерських організацій.

Велику роль у розвитку самоорганізації зіграло наше бажання займатися спортом і відсутність умов для цього.

До початку проекту ми вже вирішили кілька місцевих проблем, тому й отримали від громади певний рівень довіри. На одному із заходів сусіди сказали: «Ви робіть, а ми

вам повіримо». Ми відповіли, що хочемо робити разом з тими, хто не байдужий і прагне змін. На всіх наших зустрічах ми транслюємо «Золоте правило» організації громади для вирішення проблем: проблема дійсно актуальна для людей, якщо вони проявляють ініціативу і/або виділяють для її вирішення власні ресурси – гроші, час, матеріали.

На реалізацію проекту в листопаді 2014 р. ми отримали грантову підтримку від ГО «КІПЦ «Європейський клуб» в розмірі 5000 грн., що дозволило нам надрукувати інформаційні листівки, купити спортивний інвентар для проведення спортивних тренувань, будівельні матеріали для встановлення дитячо-спортивного майданчика. Спортивні тренування за участю членів самоорганізації та інших бажаючих у теплий період проходили на подвір'ї в одного із наших лідерів (Володимир Блінов), а з початком

холодів – у спортзалі місцевої школи (ЗОШ №2). Під час тренувань проводилась інформаційна робота, спрямована на підвищення громадської активності учасників спортивної секції.

Восени ми провели суботник на місці майбутнього дитячо-спортивного майданчика, відремонтували лавочки, прибрали сміття, облагородили клумбу, вирвали бур'яни, пофарбували зупинку громадського транспорту, обрізали дерева. Через деякий час встановили баскетбольне кільце зі щитом, що дуже сподобалося місцевій малечі.

У нас була традиція – збиратися по середах о 18.00, і певний час нам це вдавалося. Але через відсутність постійного місця для зборів громадські зустрічі стали рідшими, а потім (в лютому 2015 року) взагалі припинилися. Але це не правильно. Збори мають проходити постійно, і громада має знати про них, про їх результати, про плани діяльності. Проект показав, що Інтернетом і соціальними мережами користується мало мешканців Реївки, а он-лайн активність наших членів значно менша від активності в реальному житті.

Під час вивчення потреб місцевої громади ми виявили, що мешканцям не вистачає звичайних речей, таких як громадські свята, пікніки, свято вулиць тощо. Тому ми відгукнулися і 28 грудня 2014 року біля «Торгового центру» провели новорічне свято з Дідом Морозом, Снігуронькою, казковими героями, розважальною програмою і

подарунками для дітей. Усі учасники свята (близько 150 мешканців різного віку) були задоволені.

У квітні 2015 р. ми почали активно залучати ресурси місцевої громади (головний сенс був саме в тому, щоб громада залучилася до вирішення проблеми відсутності умов для заняття спортом і дитячого дозвілля). Нам допомогли з матеріальними ресурсами та інструментами кілька реївських сімей. 25 квітня 2015 року «Хороші сусіди» та інші добровольці разом з однопумцями під час толоки встановили на підготовленому майданчику три конструкції дитячо-спортивного майданчика: бруси, гойдалку,

драбинку. Мешканцям Реївки так сподобався майданчик, що після його встановлення деякі з них звернулися до нас з пропозицією надати ресурсну підтримку для встановлення додаткових конструкцій. Сподіваємося, що продовжимо роботу в цьому напрямку.

Отже, невеликий проект мав значний результат для громади цілого мікрорайону. А досліджені проблеми мешканців мікрорайону Реївки дозволять спланувати процес організації і розвитку громади на декілька років вперед.

ХОРОШІ СУСІДИ

Ініціативна група:

Володимир Блінов, Роман Каць, Володимир Корнєв

Кіноклуб, або як перегляд фільмів допомагає розвивати медіакультуру

У листопаді 2014 року в Комсомольську офіційно розпочав роботу кіноклуб «Відкрий очі». Важливо, що після завершення підтримки проекту, кіноклуб і досі працює.

Чому ідея кіноклубу дійсно виявилася вдалою і продовжує розвиватися? Як відомо, мистецтво кіно було популярним,

але кінотеатр не для всіх доступний, не завжди у молоді є гроші на квиток або в місті (селі) взагалі немає кінотеатру, як у Комсомольську. А фільм на великому екрані в колі знайомих або друзів – що може із цим зрівнятися? Так навіть краще, ніж у кінотеатрі, де глядач сам на сам із героями фільму.

Крім того, ініціатори проекту ставили перед собою мету – підвищити рівень медіакультури. «Проблема актуальна, бо недостатній рівень медіакультури підлітків та молоді призводить до того, що вони сприймають інформацію у спрощеному чи «перекрученому» вигляді, а коли починають керуватися думками або вчинками героїв з екрану у власному житті, то стикаються із ситуацією невідповідності. Медіакультура – це в першу чергу вміння розкодувати інформацію (кіно, телебачення, Інтернет тощо). Медіа начебто і показує цей світ, але багато реальності втрачається – світ у медіа плаский. Виникають ризики копіювання моделей стосунків, які глядачі бачать по телебаченню, а це продукція з перекрученими цінностями. Якщо маленькі діти копіюють конкретні дії, то підлітки – ставлення: мова йде про пародію на сім'ю замість материнства, демонстрування безвідповідальності, нерозбірливе сексуальне життя тощо. По-друге, є ризик спрощеного розуміння подій, підміни понять, маніпуляцій», – пояснює важливість формування медіакультури координатор проекту Марина Шляхова.

Організатори обрали вдалу локацію для кіноклубу – зал Центральної публічної бібліотеки Комсомольська. Таким чином, читачі бібліотеки були першими глядачами і... партнерами, бо поширювали інформацію серед своїх знайомих і друзів. Але організатори провели й офіційну інформкампанію: розповсюджували афіші та євробуклети у навчальних закладах і гуртожитках, створили сторінку в

соціальній мережі ВКонтакте, яка є і групою спілкування, й афішею для нових сеансів. Спільно обирали для перегляду фільми: документальні, художні, анімацію, передусім такі, де є простір для роздумів, для дискусії.

Звітуючи про перші шість місяців своєї роботи, ініціатори кіноклубу підраховали, що загалом на сеансах побувало близько 240 осіб.

Марина Шляхова, координатор проекту:

- Організовуючи кіноклуб, ми хотіли більше залучати молодь, підказати їм спосіб цікавого дозвілля - спільний кіноперегляд. Намагаємося підбирати фільми, які спонукають до роздумів, вимагають неоднозначної оцінки вчинків героїв. Звичайно ж, стежимо за новинками, які сьогодні викликають дискусії в суспільстві, обговорюємо важливі соціальні питання сучасності. Можна сказати, що кіноклуб - своєрідний дискусійний майданчик, ми порівнюємо події з фільму із реальною дійсністю, аналізуємо. На мою думку, така форма дозвілля розвиває усвідомлене сприйняття світу і сучасних подій, це своєрідна профілактика маніпуляцій суспільною думкою, пропаганди, до чого дуже вразливі молоді люди через свою емоційність, юнацький максималізм.

Софія Макаренко, 17 років:

- Цей проект зміг об'єднати багатьох людей та активізувати частину громади нашого міста. Тому я пишаюся, що в Комсомольську реалізовано цей проект. Хочу сказати, що години, проведені у кіноклубі, для мене особисто не були марно втраченими, це справді корисне дозвілля.

Анастасія Макаренко, 20 років:

- Кіноклуб і кінотеатр - це різні речі. Суть кіноклубу в тому, щоб заохочувати глядачів до осмислювання, до обговорення, до дискусії і діалогу. У нас щоразу новий повчальний фільм, після перегляду якого ще довго розмірковую: що саме допоміг зрозуміти мені цей фільм? Цікаво чути думки інших, обмінюватися враженнями.

Ініціативна група:

Володимир Дмитренко, Софія Макаренко,
Олена Серета.

Координатор проекту:
Марина Шляхова.

Проект «Революція гідності: спогади очевидців» збирав історії Майдану

Мета проекту - зібрати свідчення учасників Революції гідності в Кременчуці, а також кременчужан, які брали участь на Майдані Києва та інших міст. Героями проекту стали учасники Майдану, основними виконавцями - учні та студенти, а ініціатором виступила Кременчуцька громадська організація «Медіа-центр Репортер». Координатор проекту «Революція гідності: спогади очевидців» Юлія Билина вважає, що є необхідність зібрати і зберегти не лише документальні підтвердження подій, що відбулися. Важливо «задокументувати» ті почуття, переживання людей, які вели їх на Майдан, єднали в одну

потужну силу, наповнювали гідністю, вірою у силу справедливості. Тільки знаючи і глибоко розуміючи цю духовну силу Майдану, можна об'єктивно аналізувати факти, співставляти різні точки зору.

Крім цього, фіксація «емоційного фактажу» (думок, переживань, вражень учасників і свідків) - дуже важливий індикатор змін у суспільстві. Особливо це важливо для невеликих міст, щоб зафіксувати процес трансформації громадської свідомості та формування нового суспільства, заснованого на демократичних цінностях.

У наш час інформаційне поле страждає від потужних атак проросійської пропаганди і маніпуляцій, а українські політичні сили подекуди намагаються використати Революцію гідності як інструмент власного PR (наприклад, на виборах).

Ініціатори проекту вибрали активну форму залучення молоді до збору інформації. Були проведені майстер-класи професійних журналістів для навчання техніці інтерв'ю, пройшли круглі столи за участю інтерв'юєрів (очевидців подій Майдану). Таким чином, зростає кількість тих, хто хотів отримати інформацію з перших рук. Як показав досвід зустрічей з учасниками Майдану, подібні заходи сприяють формуванню у молоді уміння самостійно та об'єктивно аналізувати події.

Проектом зацікавилися учні старших класів та студенти - усього 7 навчальних закладів Кременчука (ліцей №4, №11, колегіум №25, гімназія №6, Кременчуцька ЗОШ №26, учні

гуртка «Клуб юних кореспондентів» Кременчуцького міського Будинку дитячої та юнацької творчості, а також студенти Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського спеціальності «Видавнича справа та редагування»).

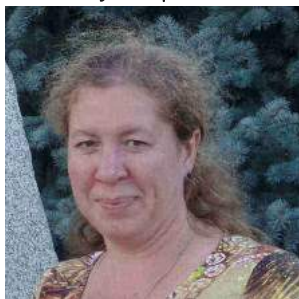
На першому етапі відбувся пошук учасників Революції гідності серед кременчужан, які виходили на акції протесту в Кременчуці або брали участь у поїздках до київського Євромайдану.

На другому етапі фахівці Медіа-центру «Репортер», що є професійними журналістами, провели два міні-тренінги для учнів шкіл, які цікавляться журналістикою, де опрацьовували особливості техніки ведення інтерв'ю. На третьому етапі відбулося 5 зустрічей учнів шкіл із учасниками Революції гідності, під час яких вдалося також зібрати унікальні фотографії того періоду.

У результаті було написано 19 статей зі спогадами, вони поширювалися через соціальні мережі, були опубліковані на сайті «Репортер». Кращі роботи учасників були представлені на міському конкурсі юних журналістів.

Юлія Билина, керівник проекту «Революція гідності»: спогади очевидців:

- Основною ідеєю проекту було зібрати свідчення учасників Майдану - ще доки вони свіжі,

доки живі емоції й не затьмарені деталі. Також ставили перед собою мету дати дітям, які мріють про журналістику, можливість спробувати себе в професії. Зокрема, знайти цікаву людину й взяти в неї інтерв'ю.

Учасниками проекту були студенти й школярі. Учні виявилися більш активними, хоча, звісно, робота для них була нелегкою. Як виявилось, «розговорити» навіть публічну людину - непросто. Але все ж таки з'явилось кілька яскравих історій. Сподіваюся, ті емоції, які діти пережили разом із героями своїх інтерв'ю, допомогли їм краще пізнати сучасну історичну реальність. Вдалося також зібрати чимало унікальних фотографій. Частина з них передали до міського краєзнавчого музею.

Анна Титар і Софія Шевцова, учениці гімназії №6 та учасниці проекту:

- Під час інтерв'ю із героїнями нашої історії ми пережили емоційні хвилини захоплення та співчуття. Спілкуючись із

Ганною Михайлівною Павленко та Валентиною Олександрівною Крамаренко, ми відчули ті болючі переживання, що тривожили їх тоді, коли вони намагалися допомогти учасникам Майдану. Ми зрозуміли, скільки потрібно було сміливості і сили духу цим жінкам, щоб вийти на Майдан і не тільки заявити про свою позицію і допомагати особисто, а збирати та згуртовувати інших на допомогу. Поспілкувавшись із Ганною Михайлівною та Валентиною Олександрівною, ми побачили, що є якась спільність між ними. І ця спільність – патріотизм, почуття гідності. Це те, що єднало всіх людей на Майдані, те, що або притаманне людині, або ні.

Розповіді наших співрозмовниць торкнулися глибин наших сердець. Сподіваємося, вони будуть цікавими й іншим.

Ініціативна група:
Анастасія Лисенко, Едера Бедьо
Координатор проекту:
Юлія Билина

Молоді музиканти: навчаємо інших не тільки музиці, а й умінню йти до мети

У Кременчуці музиканти із молодіжного клубу «Harry Family» розробили короткий курс навчання грі на музичних інструментах. Усього лише 8 занять – і початківець отримує ази музичної грамоти. Викладачі не проводили відбіркове прослуховування, не встановлювали вікових обмежень. Мета проекту – дати людям, які цікавляться музикою, можливість вчитися, спілкуватися із однодумцями, реалізувати себе.

На думку ініціаторів, це був своєрідний експеримент, який довів припущення: якщо учень має потужну мотивацію, то він здатен засвоїти ази, незалежно від природних здібностей. Проте, не лише професійний інтерес рухав організаторів до втілення ідеї у курсі «Музичний інтенсив». У першу чергу організатори прагнули залучити молодь до пізнавального дозвілля, переконати слухачів курсу в тому, що діяти – завжди краще, ніж мріяти. Тобто, якщо у вас є бажання вдосконалити себе чи світ навколо – спробуйте. І нехай результат буде незначним, але шлях до мрії загартовує особистість, дає досвід і, не виняток, приведе до вас таких самих ініціативних однодумців, із ким в майбутньому будуть досягнуті нові, складніші завдання.

«Музичний інтенсив» працював протягом листопада-

грудня. Четверо музикантів, які, власне, й реалізували цей курс, запропонували учням кілька напрямків підготовки: гітара, клавішні, барабани. Загалом у проєкті взяли участь близько 30 учасників, віком від 8 до 55 років. Учні відвідували групові заняття, а також могли потренуватися і самостійно: для цього викладачі записали відео-уроки.

Як розповідає організатор проєкту Артем Радіонов, альтернативна форма навчання музиці допомогла учням не лише засвоїти ази в короткий термін, але й знайти друзів по інтересах. Крім того, він вважає, що подібні проєкти розвивають соціальну активність: «Ми допомогли учням повірити в себе, адже багато з них давно мріяли навчитися грі на гітарі чи клавішах, але не могли чи не хотіли знайти таку можливість для себе, їх зупиняли перешкоди: хтось

вважав себе занадто «дорослим», щоб піти у музичну школу, в інших не було грошей на інструмент чи оплату вчителя. Наш проєкт об'єднав молодих музикантів, які хотіли безкоштовно поділитися знаннями, і тих, хто дуже хоче вчитися. У результаті виграв кожен: музиканти мають досвід викладання, учасники курсу нарешті зробили перші кроки до своєї мети і переконалися, що будь-які досягнення починаються із конкретних дій».

Артем Радіонов, керівник проєкту «Музичний інтенсив»:

- У нашій країні є велика кількість проблем. Більшість людей вважає, що їх неможливо позбутися в умовах слабкої економіки та фінансової скрути. На жаль, ми забуваємо про суспільні, соціальні на інші фактори, які визначають рівень розвитку суспільства. Сьогодні мало хто замислюється над процесом само-реалізації молоді та підлітків і вважає це питання вторинним. Наш молодіжно-підлітковий центр "Harry Family" думає по-іншому. Ми хочемо залучати молодь до корисного дозвілля і пропонувати різні його варіанти. Наприклад, музика. Ми давно планували цей проєкт, а завдяки програмі розвитку місцевих ініціатив «AlternEd» отримали фінансову підтримку.

Наш «Музичний інтенсив» - це 8 цікавих та насичених уроків із гри на музичних інструментах. Проте в учнів зміни відбулися не тільки в музиці. Учасники інтенсиву вчилися висловлювати свої думки, вести за собою команду, налагоджувати зв'язок з новими людьми та перемагати себе. На час цього проєкту всі поринули в особливу, музичну атмосферу! Ми задоволені результатом і маємо намір провести інтенсив знову. Дамо шанс для здійснення мрій іншим! Діяти - краще, ніж мріяти!

Євгенія Осипова, 14 років:

- Мені дуже сподобався курс «Музичний інтенсив». Це багато нових знань, хороші й уважні вчителі, доброзичлива обстановка, приємне спілкування... Я уперше взяла до рук гітару на «Музичному інтенсиві». У мене була мрія навчитися і ось - ази я вже знаю і хочу продовжити. Тепер я можу переглядати відео-уроки в Інтернеті і вчитися самостійно. Навряд чи я змогла б це робити, якби вчителі не показали, як тримати гітару, і не пояснили деякі основні і дуже важливі речі. Тепер я вірю, що колись зіграю пісні моїх улюблених музикантів.

Дмитро Ухналь, 22 роки:

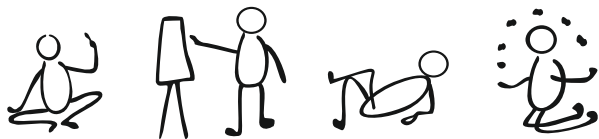
- У моїй групі були різні учні - від 10 до 40 років, але, незважаючи на це, я почувався дуже комфортно. Я знайшов те, що шукав: отримав базу знань для того, щоб самостійно продовжувати навчання; у мене є контакти учителів, із ким я завжди можу поспілкуватися і проконсультуватися; я приємно провів час і тепер маю нових знайомих. Це дуже добре, що в нашому місті створюють такі заходи, що дають можливість людям розвиватися і підтримують у цьому. Я і раніше намагався вчитися грі на гітарі, але спроби були марними - і я покинув цю ідею. А завдяки «Музичному інтенсиву» спробував іще раз - і є результат!

Вуличний хенд-мейд: в'язальниці побували в ролі стріт-дизайнерів та волонтерів

Кременчуцький проект «Вуличний хенд-мейд» зібрав любителів в'язання, а також бажаючих навчитися цьому традиційному ремеслу. Учасники в'язали для солдатів АТО теплі речі, а також реалізували спробу оновлення паркового простору, «одягнувши» казкові паркові скульптури на дитячому майданчику у в'язані речі.

Проект «Вуличний хендмейд» був ініційований у серпні 2014 року. Це була ініціатива рукодільниць, які хотіли прикрасити яскравими речами паркові скульптури, змінивши звичний зовнішній вигляд дитячого майданчика. Учасники проекту прагнули у такий спосіб привернути увагу городян до естетичного вигляду місць громадського відпочинку, об'єднати зусилля майстрів для оновлення міського простору. Це була місія проекту, визначена на початковому етапі, але обставини змусили зробити корективи. Через розгортання війни на Сході України, організатори проекту спільно із учасниками вирішили восени-взимку виготовити теплі в'язані шкарпетки для солдатів АТО, а пізніше, навесні чи влітку, узятися до роботи з оновлення паркового простору. Таким чином, «волонтерський» етап проекту було реалізовано за організаційної підтримки КІПЦ «Європейський клуб» та

Ініціативна група:
Артем Радіонов, Дар'я Радіонова,
Владислав Ястребов.

фінансової підтримки Європейського фонду за демократію, а другий етап проекту, спрямований на оновлення паркового простору, учасники реалізували самостійно.

Ініціатор «Вуличного хендмейду» Анна Комар розповіла, що до проекту було залучено понад 20 осіб, це переважно жінки пенсійного віку, але молодь теж виявила інтерес до проекту – на заняття приходили дівчата і юнак. Загалом було проведено 5 зустрічей у форматі майстер-класів і творчих майстерень, вони відбулися у приміщенні бібліотек Кременчука (читальний зал ЦБС для дорослих та філія №4 ЦБС для дорослих) та ГО «Майдан».

«Результати нашого проекту можна оцінювати по-різному. По-перше, ми допомогли солдатам АТО; по-друге, деякі учасники не могли в'язати і навчилися цьому; по-третє, проект об'єднав учасників різних вікових груп, професій; по-четверте, здійснили спробу оновлення паркового простору в незвичний, альтернативний спосіб», – коментує Ганна Комар.

Учасники проекту поділилися своїми спостереженнями і відзначили, що спільна справа дійсно сприяє налагодженню комунікації, підвищує рівень довіри і порозуміння у громаді. Також проект показав, наскільки важливо і непросто будувати діалог між учасниками, шукати компроміс, визначати спільні дії. Наприклад, пропозиція допомогти воїнам АТО була підтримана усіма, але не кожній майстрині старшого віку була до вподоби ідея вуличного в'язання, дехто вважав її надто сміливою або недоречною. І все-таки учасники проекту реалізували обидві задачі, заплановані на початковому етапі.

Варто зауважити, що учасники проекту виконали своє волонтерське зобов'язання з фантазією і з душею. «Коли в'язали для солдатів шкарпетки, то хотіли, щоб вони відчували не лише фізичне тепло, а й тепло наших сердець», – розповідає одна із майстринь. – Тому до кожної пари вклали молитву-оберіг: «Я за тебе молюсь, український солдате. Я за тебе боюсь, хоч не я – твоя мати. І благання я шлю до

високого неба: Ти залишся живим. Більш нічого не треба!» Загалом в'язальниці відправили солдатам АТО більше 60 пар шкарпеток, кілька пар рукавиць, пальчата, шапку, шарф. А влітку, як і планувалося, прикрасили паркові скульптури в'язаними речами.

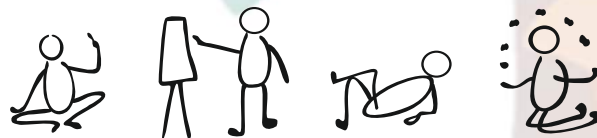
Анна Комар, координатор проекту:

- Наші прикраси були на скульптурах більше двох місяців. Це дуже довгий строк, бо ми непокоїлися, що наш креатив не сподобається городянам - і все знімуть вже наступного дня. Я не чула критики після проекту, хоча до його початку це було: нерозуміння, іронія... Але потім, коли люди бачили «модні»

скульптури, вони лише посміхалися.

Це мій перший досвід громадського проекту - і я не розчарувалася. Як і раніше, так і тепер, я впевнена, що змінити світ на краще можливо, ідучи маленькими кроками, знаходячи однодумців та помічників і продовжуючи свій рух, незважаючи ні на що.

Ініціативна група:
Тетяна Полянська, Ольга Комар.
Координатор проекту: Ганна Комар.

Комсомольськ: перший крок, щоб стати веломістом

Активісти із Комсомольська хочуть бачити своє місто зручним та безпечним для велосипедистів. На їх думку, саме цей дешевий та екологічний вид транспорту стає більш популярним – тому слід розвивати велосипедну інфраструктуру та підвищувати культуру водіїв та пішоходів. Ініціативна група розробила проект «Перший крок», що передбачав розповсюдження серед велосипедистів пам'яток із правилами дорожнього руху та встановлення кількох велопарковок. Щоб реалізувати проект, довелося будувати діалог із міською владою, комунальними службами та шукати однодумців і помічників.

Справді, це був перший крок у розвитку велоінфраструктури, бо раніше в Комсомольську ні влада, ні громадські активісти не займалися цим питанням, хоча воно було актуальним. За підрахунком організаторів «Першого кроку», близько третини жителів 50-тисячного Комсомольська користуються велосипедами. Люди їздять на роботу, у магазин, у справах, але обладнаних місць для стоянки немає, тому паркуються будь-де: біля дерев, парканів тощо, нерідко псуючи їх і спричиняючи конфлікт. Щоб уникнути незручностей, велосипедисти змушені обмежувати поїздки, користуватися громадським транспортом, витрачаючи зайві кошти тоді, як можна заощадити. Це стимулювало велосипедистів звернутися до міської влади з проханням внести зміни в організацію

міської інфраструктури й облаштувати велопарковки, але активісти отримали відмову, причина – брак коштів у бюджеті. Тоді вирішили розраховувати на власні зусилля та шукати фінансування з інших джерел. За фінансової підтримки Європейського фонду за демократію організатори виготовили пам'ятки та замовили дві велопарковки.

Утім, організатори проекту розуміли, що успіх проекту – це не лише встановлені металеві конструкції, а й широке залучення громадськості, пошук однодумців і партнерів, досвід громадянського активізму у вирішенні локальних проблем. Загалом до проекту було залучено понад 100 жителів міста, пройшла активна інформаційна кампанія у соціальних мережах та ЗМІ.

«Ми шукали партнерів на місцевому рівні. Коли ми звернулися до міської влади за дозволом, то розраховували на допомогу департаменту комунального господарства. Але

містах, немає велосипедних доріжок, тобто будь-які формальні вказівники, що регламентують рух велосипедистів по вулицях, відсутні. У свою чергу, і велосипедисти не прагнуть знати правила та виконувати їх. Нерідко це стає причиною аварій за участі велосипедистів, тому організатори проекту «Перший крок» спланували просвітницьку кампанію. Було виготовлено 100 пам'яток із правилами дорожнього руху, які розповсюдили серед велосипедистів.

Таким чином, проект «Перший крок» став точкою відліку у розвитку велоінфраструктури Комсомольська і стартом для групи громадських активістів, які планують реалізувати ініціативу «Веломісто».

довелося шукати інших помічників, і з другої спроби це вдалося. Керівництво комунального житлово-експлуатаційного підприємства №4 дало розпорядження своїм працівникам, - розповідає організатор проекту Володимир Дмитренко. - У майбутньому ми хочемо налагодити діалог із управлінням архітектури та містобудування Комсомольська, щоб спільно обговорити плани розвитку велоінфраструктури, визначити спільне бачення і єдиний дизайн для велопарковок. Також сподіваємося на підтримку і допомогу городян, адже після відкриття першої велопарковки ми отримали схвальні відгуки в соціальних мережах».

Варто зауважити, проект «Перший крок» мав комплексне спрямування. Окрім розвитку інфраструктури, було заплановано і просвітницьку кампанію серед велосипедистів. У Комсомольську, як і багатьох інших

Ініціативна група:

Володимир Дмитренко, Анастасія Макаренко,

Дмитро Громов

Координатор проекту:

Володимир Дмитренко

«Освічене дозвілля» – проект для людей із особливими потребами

У Світловодську впроваджували новаторський метод гурткової роботи для людей із обмеженими фізичними можливостями, які одночасно були організаторами та виконавцями проекту. За основу взято модель шведської неформальної освіти, побудованої на принципі рівності учасників і відсутності традиційної ієрархії "викладач – учень". Це означає, що всі члени гуртка розподіляють між собою відповідальність за проведення заняття, а відсутність змагальності створює атмосферу дружнього

спілкування, формує дух співробітництва в досягненні спільної мети.

Ініціатори проекту вказують, що давно хотіли випробувати на практиці шведську модель гурткової роботи, адже вона передбачає максимальне «включення» у діяльність усіх учасників, що дуже важливо для людей із обмеженими фізичними можливостями. Але втіленню задуманого перешкоджали цілком реальні бар'єри – це міська інфраструктура, не пристосована для безперешкодного пересування людей на візках. Не зайве згадати, що грошові виплати від держави для людей із обмеженими фізичними можливостями в Україні дуже низькі – у результаті звичайна поїздка на таксі перетворюється у великі витрати. Тому втілення проекту потребувало не тільки організаційних зусиль, а й фінансового забезпечення, що стало можливим завдяки підтримці Європейського фонду за демократію.

Учасники розповідають, що на початковому етапі їм самим нелегко було повірити у власні сили і подолати внутрішній бар'єр – усталений стереотип про людину на інвалідному візку. Нерідко такі люди ведуть замкнений та усамітнений спосіб життя, мають обмежене коло друзів, хоча й прагнуть до нових знайомств і знань. Організатори проекту пригадують: «Спочатку треба було кожного, хто потребує допомоги, привезти, показати, що це можливо,

організувати волонтерський супровід. Втім, хороші ідеї характеризуються тим, що дуже швидко знаходять підтримку. Так у нас з'явилися партнери: Федерація силових видів спорту "Легіон" – дужі хлопці захотіли бути волонтерами. Одночасно погодилась бути нашим партнером громадська організація "Майбутнє без меж" і працівники Управління молоді та спорту міськвиконкому знайшли кількох волонтерів».

Пізніше, по завершенню проекту, багато учасників відзначили, що змогли подолати внутрішній страх та стали частіше виходити зі своєї оселі, бувати на міських заходах, у громадських місцях.

Загалом проект тривав 3 місяці й охопив майже 50 учасників. Заняття гуртків проходили у трьох групах за такими напрямками: вивчення англійської та польської мов і хенд-мейд. У кожному гуртку брали участь від десяти до вісімнадцяти осіб.

Перед початком проекту організатори провели інформаційну кампанію, розмістивши оголошення на міському телебаченні, сайті міських новин, в соціальних мережах.

«А далі розпочався експеримент. Дорослі люди знову відчули себе учнями, засіли за зошити і підручники. Координатори шукали можливість зробити уроки цікавими, разом з тим даючи можливість учасникам самим

визначати темп і тематичний напрямок занять. На заняття з хенд-мейду запрошували відомих у місті майстрів, училися ліпленню з солоного тіста, виготовленню сувенірних ляльок, квітів, складали візерунки паперового мережива в техніці квілінг, демонстрували роботи з бісеру, вишивки, плетіння гачком. На мовних уроках теж не лише вчили абетку та граматику, вчилися правильно вимовляти слова, а й дивились гумористичні фільми, розучували пісні, читали казки і навіть кулінарні рецепти національних страв мовою оригіналу. На перервах за кавою жваво дискутували та обмінювались ідеями. Протягом тижня, у проміжку між

заняттями в гуртках, спілкування продовжувалось в Інтернет-мережі, – діляться враженнями учасники проекту. – Три місяці – дуже малий час для змін. Проте цей період тришечки змінив нас, навчив долати разом труднощі, познайомив з багатьма цікавими людьми. Проект дав успішний старт гуртковій роботі в нашій організації, а як вона продовжуватиметься далі, вже залежить від самих учасників».

Олена Шаньгіна, співорганізатор проекту, керівник Центру активної соціально-психологічної реабілітації інвалідів «Добрада»:

– Проект викликав великий інтерес як нових людей, так і учасників центру “Добрада”. Люди з обмеженими фізичними можливостями хочуть пізнавати нове, мати якісне, змістовне спілкування. Для людей з інвалідністю участь у проекті сприяла збільшенню їх особистої мобільності та самостійності завдяки волонтерській підтримці і новим навичкам. Вони стали частіше виходити з дому, відвідувати загальноміські культурні заходи. Інтегроване навчання в групах добре впливало на атмосферу доброзичливої взаємодії. Для організаторів проект дав корисний досвід проведення занять з

урахуванням різних можливостей учасників, дозволив скоригувати заплановані і визначити інші, найоптимальніші форми роботи.

Інна Доля, учасниця проекту:

– Особисто для мене цей проект був дуже корисним. По-перше, я почала вивчення двох іноземних мов (англійської і польської) та відвідала майстер-класи по хенд-мейду, а саме – з ліплення із солоного тіста та квілінгу. Але найбільш вавжливим і приємним для мене стало знайомство з новими друзями та спілкування з ними. Саме після цього проекту я зрозуміла, що знання – це найважливіше, та почала самостійно вивчати іншу іноземну мову – японську – і зупинитись на цьому не буду. Участь у проекті стимулювала мене до нової діяльності.

Ініціативна група:

Олена Шаньгіна, Людмила Ситник, Сергій Михайленко,
Володимир Сисолятин, Тетяна Гурська.

Координатор проекту:

Олена Жорницька.

Дебати: молодь вчиться відстоювати свою точку зору

Ініціативна група кількох громадських організацій розробила та провела в Кременчуці тренінг для студентів. Спершу молодь вивчила теорію дебатів, а потім спробувала свої знання застосувати на практиці. На думку організаторів, вміння відстоювати власну точку зору – важлива компетенція для громадян демократичного суспільства. «Навчаючись дебатам, молодь розвиває вміння критично мислити, розуміти політичні процеси, аналізувати їх та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, і, що важливо! – відстоювати власну точку зору аргументовано, без тиску, образ чи насильства. Свобода слова і думки кожного з нас та дотримання цього права,

коли мова йде про інших людей, – це важлива складова демократичного суспільства. Тому ми хочемо формувати у молоді вміння дебатувати, а одночасно з цим – і розвивати активну громадянську позицію», – прокоментував мету проекту організатор Богдан Алещенко.

Проект «Дебати – мистецтво заради демократичних змін» почався із тренінгів «Публічні виступи: підготовка та проведення», «Командоутворення – Teambuilding». Наступним був тренінг, де учасники опрацювали теоретичні засади дебатів, а заключним етапом проекту стало проведення безпосередньо дебатів. Таким чином, учасники тренінгу отримали теоретичні знання та закріпили їх на практиці.

Загалом у проекті взяли участь понад 20 осіб, переважно студенти. «На лекціях в університеті ми вивчаємо науки, але молодь ніде не вивчає правила комунікації в суспільстві. Ми бачимо, що нерідко освічений та грамотний спеціаліст програє на співбесіді із роботодавцем іншому претенденту, який просто уміє вести переговори, аналізувати, аргументувати. Так само – і в політичних дискусіях чи просто в спілкуванні із друзями. По суті, дебати – це аргументована суперечка, коли сторони мають можливість висловити свою точку зору і бути почутими. Це вміння – справді важлива компетенція для кожного із нас», – прокоментували учасники дебатів.

Організатор тренінгу Богдан Алещенко підтвердив, що саме такі тренінги, близькі для розуміння і використання у повсякденному житті, відповідають потребам молоді:

-Більшість із учасників підтвердили, що хочуть удосконалювати комунікативні навички, вміння вирішувати конфлікти. А далі ми плануємо розвивати навчальний рух молоді, враховуючи їх пізнавальні інтереси. Найближчим часом хочемо організувати тренінги зі стратегічного планування, написання комунікативних стратегій. Вважаємо, що така діяльність є елементом далекоглядної стратегії розвитку громадянського активізму в молодій генерації Кременчука.

Ідея розвитку лідерства й активізму близька багатьом громадським організаціям, що працюють із молоддю, тому проект «Дебати – мистецтво демократичних змін» об'єднав кілька громадських організацій. До проекту долучилися ГО «Рідне місто», «Нова хвиля», «Фонд громади Омельника», профспілка та студклуб Кременчуцького національного університету.

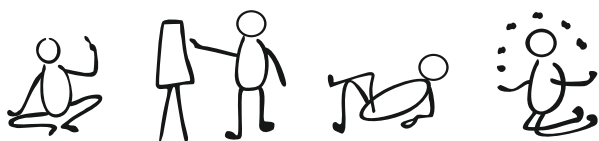

Антон, студент Кременчуцького національного університету:

- Дебати – це можливість обговорити проблему та знайти для неї вирішення; це спосіб висловити свою точку зору та почути інших. Ці дебати навчили мене, як вибудовувати свою позицію, як переконувати опонентів, щоб вони почули і сприйняли іншу точку зору. У повсякденному житті нам не вистачає елементарних правил – поважати думку співрозмовника, не лихословити. Ми часто бачимо, як у ході суперечок люди переходять на особистості і чіпляються за свої слова, навіть якщо і не погоджуються. Тим часом

правила дебатів створюють комфортну обстановку обговорення проблеми, а не розпалювання конфлікту сторін. Саме таку форму діалогу я тепер прагнутиму налагоджувати із іншими.

Ініціативна група:
Олена Суворова, Андрій Гриценко
Координатор проекту:
Богдан Алещенко

Літературний рух для дій

Кременчуцький проект із назвою «Літературний рух для дій» мав на меті об'єднати усіх, хто любить літературу і цікавиться журналістикою. Ініціатори пояснювали, що на першому етапі хотіли б сформувати загальну спільноту любителів мистецтва слова, а в подальшому – організувати культурні активності. Важливо, що свою діяльність Літературний рух спрямував не лише на Кременчук, а й сусідні міста – Світловодськ, Комсомольськ. За час реалізації проекту відбулися зустрічі із поетом з Комсомольська Павлом Жидковим, письменником зі Львова Сергієм Бутом та журналістом Олексієм Ладикою, який нині працює в Києві. Коло питань, що були озвучені на зустрічах, дуже широке: від порад для поетів-початківців до проблем самореалізації літературно обдарованої молоді.

Зустріч із Поетом Павлом Жидковим стала стартом для проекту. Його лекція була присвячена теорії віршування. Як відомо, молодь нерідко експериментує з віршами, тому юні учасники зустрічі найбільше цікавилися, де ж проходить межа між поезією і графоманством, як відрізнити справжній талант від сміливого кітчю. Учасники розглянули помилки, типові для літераторів-початківців.

Друга лекція була присвячена актуальній темі української мови, але наголос було зроблено не на

політичних спекуляціях навколо неї. Поет із Кременчука Михайло Єлізаров запропонував тему «Українська мова як інструмент». Він спробував показати слухачам, наскільки важливу роль відіграють мовні інструменти у створенні якісних текстів.

Одна із зустрічей була присвячена сучасним ЗМІ, в першу чергу – громадській журналістиці та мультимедіа. Журналіст Олексій Ладика, який нині працює редактором новин в ТСН, провів майстер-клас для тих, хто цікавиться журналістикою. Найбільш активною аудиторією були студенти факультету редагування Кременчуцького національного університету. Загалом у проєкті взяли участь близько 60 осіб, переважно студенти.

Організатор проєкту Ольга Смірнова вказала, що проєкт є одночасно інтеграційним та пізнавальним: «Учасники дізнались про нових регіональних та всеукраїнських авторів, про інтернет-спільноти, де можна отримувати актуальну інформацію щодо культурно-

літературного життя міста, України, світу. Молодь обмінювалась контактами, аби надалі підтримувати зв'язок. Тобто, «Літературний рух» поступово стає

середовищем спілкування, обміну думками і досвідом для літературно обдарованої молоді і просто для тих, хто любить читати».

Сергій Жадан, письменник, про «Літературний рух»:

– Нам усім потрібні сьогодні свіжі ідеї, свіже бачення того, якою має бути наша країна, якою може бути це суспільство. Добре, що подібні проєкти виникають у містах, які багато ким просто не розглядаються як культурно-мистецькі центри. Добре, що в Кременчуці є люди, які намагаються ламати всі стереотипи про своє місто, прагнуть щось для цього міста зробити. Нам усім потрібно рухатися. Нам усім необхідно діяти. За нас цього ніхто робити не буде.

Ініціативна група: Павло Жидков, Ірина Горнева
Координатор проєкту: Ольга Смірнова (Тупікіна)

Клуб суспільного діалогу: від обговорення до змін

У 2014 році у Світловодську було створено Клуб суспільного діалогу – неформальне об'єднання громадських організацій та активістів для обговорення і дискусій з метою розвитку і реформи місцевого самоврядування. У 2015 році за підтримки Європейського фонду за демократію координатори Клубу розробили та реалізували цикл засідань на актуальні теми: децентралізація влади та об'єднання сільських громад, електронні петиції, місцеві вибори. Результат зустрічей – звернення до міського голови Світловодська, підготовка проектів рішень для міської ради, розширення діяльності клубу серед студентської молоді.

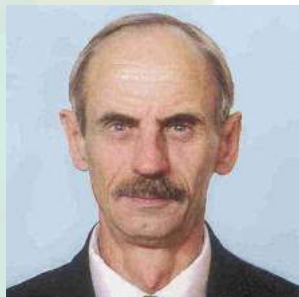
Загалом, в рамках реалізації проекту було проведено такі заходи: засідання на теми «Об'єднання громад: шанси і загрози», «Методики ведення конструктивного діалогу», «Інструменти впливу громади на владу», семінар для учасників Оксфордських дебатів, а потім і дебати на тему «Вибори 2015: шанс для нових сил...» Для проведення дебатів залучили новачків – студентів Світловодського політехнічного коледжу. Координатор проекту Олександр Возний вказує, що молодь зацікавлено й активно брала участь у дебатах: «Напередодні виборів ми запропонували молоді обговорити ситуацію: чи прийдуть в політику нові сили, чи залишиться стара система? Хочу сказати, що

студентам сподобалася така форма спілкування, вони пробували проводити дебати самостійно. Участь Клубу суспільного діалогу дала поштовх для розвитку студентських ініціатив – у коледжі відродили клуб інтелектуальних ігор».

Олександр Возний вказує, що знання і навички конструктивного діалогу – це важлива компетенція, якої потребувала не тільки молодь. Постійні учасники Клубу нерідко стикалися із ситуацією, коли обговорення ставало неефективним через те, що учасники мало обізнані із інструментами діалогу, пошуку спільних рішень, впливу громади на владу. Таким чином, засідання і зустрічі допомогли учасникам Клубу здобути і ці знання.

Як вказує координатор проекту Олександр Возний, непростою була спроба налагодити діалог та ефективне обговорення навколо теми децентралізації та об'єднання громад:

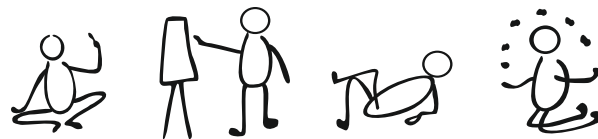

- Спочатку представники сільрад і сільські жителі сприймали негативно ідею об'єднання громад. Для них це означало втрату повноважень, появу нових побутових труднощів. Наприклад: «Тепер за довідкою не в сільраду, а в райцентр, хтозна-куди?» Коли почали обговорювати нову систему, то поступово приходило розуміння й усвідомлення, рівень конфліктності знизився. Таким чином, вдалося досягнути домовленості і направити Світловодському міському голові лист із пропозиціями від представників громад.

Також члени Клубу вирішили звернутися до місцевої влади із вимогою запровадити електронні петиції. Як бачимо, члени клубу проводять «результативні» засідання, прагнуть втілювати ідеї в життя. «Основним досягненням проекту «Клуб суспільного діалогу як спосіб залучення громади до реформи місцевого самоврядування» можна вважати те, що учасники засідань приходили не тільки спілкуватися й дискутувати, а певною мірою

впливати на ситуацію в громаді. Як правило, наприкінці зустрічей пропонувалося конкретне рішення, яке потім доводилося до адресатів. Саме такий прагматичний підхід до регламенту засідань Клубу сприяв формуванню позитивного ставлення до засідань, готовності місцевих лідерів до відкритого діалогу», - вказує Олександр Возний.

Ініціативна група: Світлана Калугіна,
Олена Макковій
Координатор проекту: Олександр Возний

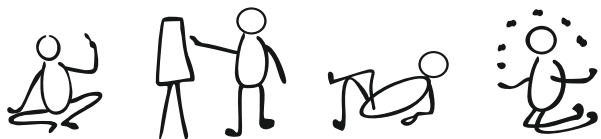
Вуличний університет – відкриті лекції на актуальні теми

Сучасний швидкий темп життя вимагає постійної роботи над собою, щоб відповідати вимогам часу. Таким чином, навіть учорашні випускники вузів уже потребують нових знань, а ті, хто завершив навчання кілька років тому (чи й десятиліть!), хочуть залишатися конкурентноздатними, успішними.

У програмі Вуличного університету відбулися відкриті лекції, практичні заняття, майстер-класи, тренінги – різні форми обміну знаннями і досвідом. Програма навчання максимально відповідає вимогам часу: як реалізувати власні ідеї (або монетизувати їх); як знайти роботодавця своєї мрії; як спілкуватися із чиновниками й отримувати від цього задоволення і результат; про природовідповідний спосіб життя та правильне харчування; про нові напрямки науки та діяльності людини та багато-багато інших важливих практичних речей.

Майстер-клас протесту від FEMEN провела одна з активісток цього громадського руху – кременчужанка та журналістка Анна Алляйн. Завдяки епатажним оголеним акціям FEMEN став скандально відомим не лише в Україні, а й поза її межами. Анна Алляйн розповіла про акції FEMEN та про причини, які спонукали її взяти в них участь. Зокрема, Анна є відомою акцією «Blood bucket challenge» в Києво-Печерській лаврі. А ще учасники майстер-класу обговорили юридичні й етичні аспекти протестів в Україні, а також те, як організувати протест і зробити це креативно.

У рамках Вуличного університету пройшов мандрівний фестиваль соціальної відеореклами Molodiya Festival. Глядачі змогли переглянути роботи українських та закордонних авторів, намагаючись порівнювати сюжети та авторські прийоми, говорили про теми та концепти соціальної реклами. Присутні отримали короткий майстер-клас «Соціальна реклама. Ідеї та образи: підводні камені». Розглядали питання етичності, гуманності, гендерної рівності, політкоректності; обговорювали психологічні аспекти та питання відповідальності автора. Організатори фестивалю запросили усіх бажаючих брати участь у своїх конкурсах та проектах.

Expert Space – відкриті лекції декількох експертів з різних галузей знань, які проходять одночасно в єдиному просторі. Таким чином, відбувається активна передача знань і досвіду в невеликих групах. Учасники можуть змінювати групи. На думку організаторів, ця форма дозволяє зацікавити велику кількість людей з різними пізнавальними запитамі.

Важлива перевага: ExpertSpace збирає разом активних громадян, які мають різні сфери діяльності і захоплення, але на цьому заході отримують можливість бути в одному просторі, разом вчитися і спілкуватися. Тобто, Expert Space дозволяє розвивати соціальний потенціал міста, покращувати комунікацію між членами спільнот і здатен стати стартом для нових активностей.

Популярна тема у розкладі університету – здоровий спосіб життя та корисне сімейне дозвілля.

Походи в околиці міста збирали багато учасників. Перший із них був присвячений знайомству з травами для приготування чаїв, що заспокоюють, лікують або просто приносять задоволення. Ідея походів сподобалася усім, учасники опанували елементарні навички туристів.

Фрітюр-гриль пікнік був присвячений здоровому харчуванню та безалкогольному сімейному дозвіллю. Майстер-клас з приготування вегетаріанських страв на вогнищі плюс апробація нового маршруту, доступного навіть для родин з маленькими дітьми, – це заняття Вуличного університету запам'яталося надовго.

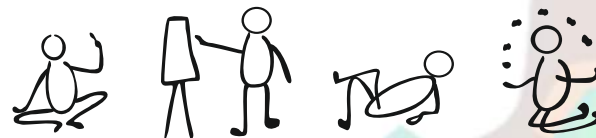

Майстер-клас «Самоосвіта: Обери твій шлях до успіху!» від Наталі Трамбовецької відвідали ті, хто відчуває бажання пізнавати нове, змінювати себе і своє життя. Зрозумівши, що формальна освіта часто потребує надто багато ресурсів і не завжди дає бажаний результат, учасники разом з тренеркою спробували окреслити власну освітню стратегію. Зокрема, зосередилися на тому, як визначити сфери професійного та особистісного розвитку, провести аналіз компетенцій, відчути свої бажання і потреби, оцінити власні наявні вміння та навички і їх бажаний рівень. Майстер-клас також підказав учасникам і шляхи до самоосвіти, доступні вже зараз.

Лекція від Марії Плахотник «Як вийти з матриці? Спіральна динаміка й мему» ознайомила учасників із концепцією спіральної динаміки. Ця теорія дає ключ до розуміння парадигм мислення. Кожна задає унікальний спосіб сприйняття й пізнання світу. Парадигми не бувають добрими або злими, хорошими або поганими. Вони показують, як ми думаємо. Учасники спробували розібратися в мотивах та цінностях інших людей та у своїх власних. Аналізуючи свої та чужі парадигми мислення, наблизилися до кращого розуміння себе та інших.

Одноденний тренінговий курс «Тайм-менеджмент в дії»: лекція Вуличного університету "Мотивація до дії та конкретні техніки управління часом" у Придніпровському парку і тренінг "Відпрацювання практичних навичок та розробка особистої системи планування" у Просторі ідей.

Учасники ділилися власним досвідом планування роботи й відпочинку, визначали власні цілі й плани та в результаті розробили особисту систему планування і самомотивації. На тренінгу учасники поставили перед собою цілі у різних сферах життя і визначили, які кроки необхідно зробити для їх реалізації.

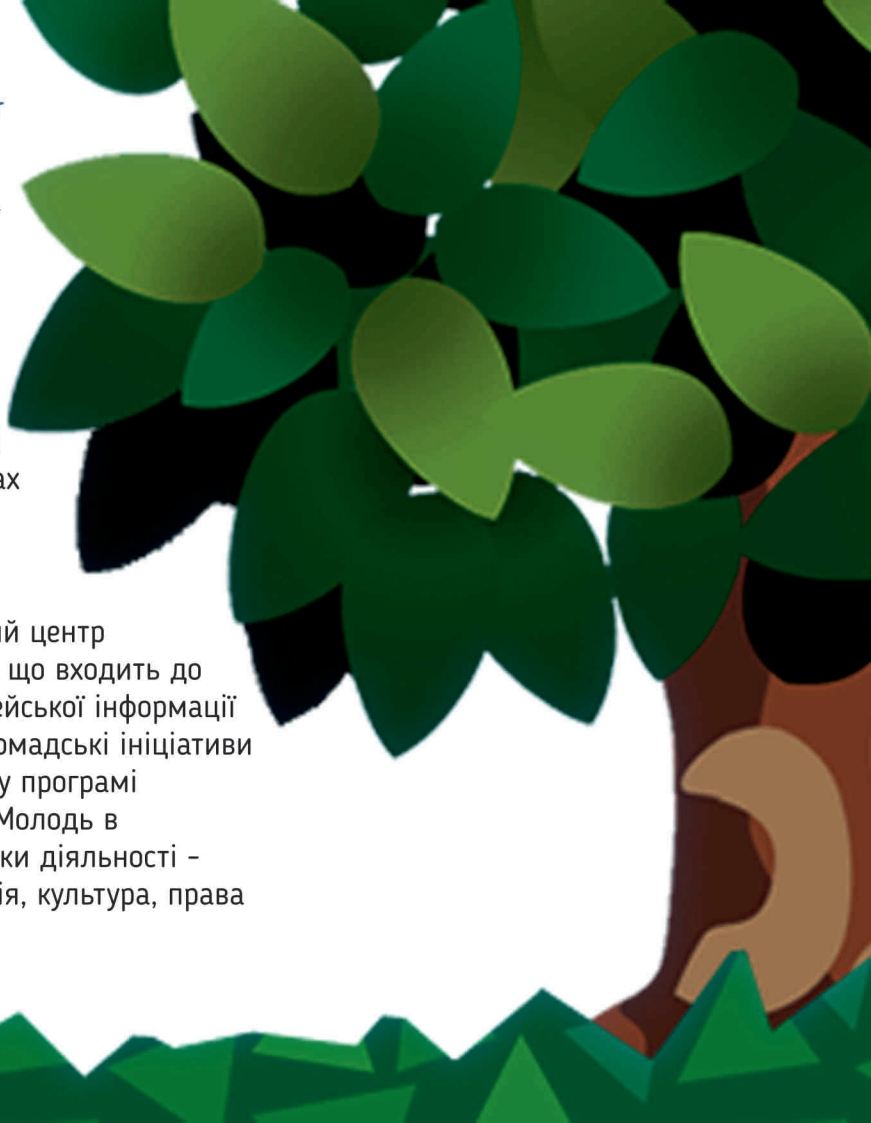
Лекція чемпіона України з велоспорту, майстра спорту міжнародного класу Володимира Старчика «Природовідповідний спосіб життя» зібрала численну різновікову аудиторію. Лектор практикує вегетаріанство і сироділля, виступає тренером, масажистом і консультантом. Він провів для слухачів Вуличного університету майстер-клас з виготовлення солодощів без термічної обробки. У ході майстер-класу обговорювалися теми здорового способу життя, загартування, альтернативної медицини, різних народних та авторських методик оздоровлення.

EUROPEAN ENDOWMENT FOR DEMOCRACY

Європейський Фонд за Демократію (ЄФД) – незалежна установа, що надає гранти на підтримку місцевих прихильників демократичних змін. Створений за спільною ініціативою європейських держав та інституцій ЄС, ЄФД заохочує розвиток демократії у країнах перехідного періоду.

www.democracyendowment.eu

Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб» – громадське об'єднання, що входить до Мережі центрів європейської інформації України та Мережі “Громадські ініціативи України”, бере участь у програмі Європейської комісії “Молодь в дії/Еразму+”. Напрямки діяльності – просвітництво, екологія, культура, права людини.

Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб»
дякує партнерам по проекту AlternEd

Дорогі друзі!

Спільно ми робили велику справу – втілювали в життя наші мрії, ідеї та гарні задуми. Результати громадської діяльності не завжди матеріальні, як, наприклад, велопарковка чи дитячий майданчик. Але найголовніше, чого ми досягли, – це співпраця, довіра і діалог, налагоджена комунікація, що стає фундаментом для подальших ініціатив соціальних змін у наших громадах. Це також поступові зміни у нашій свідомості, впевненість в тому, що демократію не можна «імпортувати» із Європи, її можливо лише поступово розвивати, крок за кроком, зусиллями простих людей.

Тож бажаємо вам сили духу, енергії для добрих справ та надійних помічників!

З повагою, ваш партнер – КІПЦ «Європейський клуб»

Адреса: м.Кременчук, вул.Софіївська (колишня Чапаєва), 36-Б
euroclub.kremen@gmail.com

Проект "Простір ідей" (Кременчук)

Відкрита спільнота Проект Простір ідей у Кременчуці

www.prostir.org.ua